

MUNI
CJVV

CST:CJVU_CP Čeština - cvičení pravopis

Desátý týden

Kateřina Frečerová

MUNI
CJV

Opravte chyby ve větách.

Vesmír – středně těžké

MUNI
CJV

Čárky v souvětí

Souvětí souřadné

Čárky v souvětí souřadném

BVL

V souvětí souřadném čárka vždy odděluje jednotlivé věty (podmět + přísudek, podmět + přísudek...) a píše se před spojkou. Výjimku tvoří spojky **a, i, nebo, či**, před nimi se čárka nepíše, pokud jsou spojované věty v poměru **slučovacím**. Pokud jsou věty v jiném poměru, píše se čárka i před těmito spojkami. Mezi zdvojenými spojovacími výrazy (ani – ani, buď – nebo, jednak – jednak...) se čárka píše vždy.

Příklady:

- *Seděl na židli a smál se.* (poměr slučovací)
- *Ráno nespěchal, a tak mu ujel autobus.* (poměr důsledkový)
- *Buď to půjde po dobrém, nebo to půjde po zlém.*

Poměry

- Slučovací (a, i, nebo, či)
- Vylučovací (nebo, anebo, či, buď'-buď', buď'-nebo)
- Stupňovací (i, dokonce, dokonce i, dokonce ani, ba, ba i, nejen – i, nejen – ani, nejen – ale i, a tudíž)
- Příčinný (neboť, vždyť, totiž, však také)
- Důsledkový (proto, a proto, tedy, tudíž, a tak)
- Odporovací (ale, avšak, však, jenže, jenomže, nýbrž, naopak)

Střední

MUNI
CJV

Čárky v souvětí

Souvětí podřadné

Čárky v souvětí podřadném

BVM

Čárky v souvětí podřadném oddělují větu hlavní od věty vedlejší. Vedlejší věty mohou být uvozeny:

1. **podřadicími spojkami:** aby, když, protože, jestliže, -li, pokud, takže, že...
2. **vztažnými zájmeny:** kdo, co, který, jaký, čím, jenž...
3. **příslovci:** kam, kde, kdy, jak, proč, dokud, odkud, kamkoliv...

Příklady:

- *Viděl, že je venku hezky.*
- *Nevím, kdo to udělal.*
- *Šel, kam ho nohy nesly.*

Lehké

Střední

MUNI
CJ V

Čárky v souvětí

Vložené věty

Čárky v souvětí: věty vložené

BVN

Je mnoho možností, jak a kam může být vedlejší věta vložena. Obecně platí, že se odděluje z obou stran čárkami.

Příklady:

- *Pes, který štěká, nekouše.* (Jedna věta je roztržená a je do ní vložena věta jiná, která je z obou stran oddělena čárkami. Věta řídící je: *Pes nekouše.* Vložená věta vedlejší je: *který štěká.*)
- *Seděl na židli, která neměla opěradlo, a koukal před sebe.* (Věta vedlejší vložena mezi dvě věty hlavní.)
- *Protože slyšeli, že bude pršet, zůstali doma.* (Věta vedlejší vložena mezi větu vedlejší a větu hlavní.)

Střední

MUNI
CJV

Čárky v souvětí

Vše dohromady 😊

Čárky v souvětí s více větami

BVO

Čárky oddělují jednotlivé věty (podmět + přísudek, podmět + přísudek...). Čárky se píší před spojkami, pokud ve větě jsou. Při psaní čárky je nutno si ujasnit:

1. jaké jsou jednotlivé věty v souvětí,
2. jaká je mezi nimi závislost (tzn. věta hlavní a věta vedlejší, 2 věty hlavní, 1 věta hlavní a více vět vedlejších...),
3. jaký je vztah mezi větami (slučovací – pak se čárka nepíše před spojkami A, I, ANI, NEBO, ČI; jakýkoli jiný vztah – pak se čárka obvykle píše),
4. ujistit se, jestli není v souvětí nějaká věta vedlejší vložená.

Příklady:

- *Tři sudičky stály nad kolébkou a jedna říkala ostatním, že zapomněla, co dítěti chtěla předpovědět.* (4 věty, první 2 jsou věty hlavní ve vztahu slučovacím a pak 2 věty vedlejší uvozené spojkou ŽE a zájmenem CO).

Střední

